

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakove velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“.

Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

V ječo dejani vitez.

—r.— V ponižnej dvoranici, v kateri se pred našo mestno delegirano okrajno sodnijo sodijo dejanja kmetskih potepuhov, renitentnih ponočnjakov in enakih oseb, izvršila se je dne 14. junija t. l. obravnava, katere pomen sega daleč preko neznatnega prostora, kjer se je vršila razprava.

Mi obstanemo takoj, da se taka obravnava pripeti morda vsakih sto let jedenkrat, in v čast našemu uradništvu naj je povedano, da mi ne verujemo, da se bode zopet kmalu ponavljala!

Na zatoženi klop je sedel gospod c. kr. okr. glavar dr. Julij Fränzl vit. Vesteneck, in očitalo se mu je, da je v poznej noči provzročil škandal, kakor se navadno pripeti v žganjarijah, ali pa v kakej predmestnej krčmi, kjer se pretepavajo vina polni kočjaži. Težka obtožba bila je to, ali končno se je publicirala rabsodba, da je gospod c. kr. okrajni glavar dr. Julij Fränzl vitez Vesteneck kriv, in da bode zavoljo ponočnega ekscesa, kojemu je bil duševni oče, kaznovan s štiridesetimi goldinarji, in če bi jih ne plačal, z osem dnevnim zaporom!

Stvar govori sama zase! In mi ne čutimo v sebi potrebe, po nevarljivej tej kazenskej zadevi še dalje brodirati, ker našemu uradništvu naj je še jedenkrat v čast povedano, da ga morda v prihodnjem stoletju ne bode c. kr. okrajnega glavarja, ki bi moral iz sodne dvorane čuti obsodbo, da se je zavoljo javnega svojega obnašanja moral udariti s šibo kazenskega zakona.

Nekaterim obćnim opazkam pa se izogniti ne moremo, ker je ravno ta obravnava kakor z električnim žarkom razsvetlila nenaravne naše javne razmere.

Pri taci obravnavah navajen je človek, da nastopavajo priče s puhlimi obrazi, z razmršenimi lasmi in z raztrganimi oblačili. Tu in tam naznanja praska na lici, da se je priča sama udeležila pri ponočnem pretepu, kalne oči pa govore o slabo prespanih nočeh, v katerih je priča pijančevala, in ljubo zdravje z žganjem spodkopavala.

Naj se stvar suče tako ali tako, končno še celo g. dr. pl. Schrey tajiti ne sme, da se je izvršil ponočen, prav vsakdajen eksces. Ali priče, katere je sodnija pozvala k tej obravnavi, bili so olikani, ali kakor jih je jedna priča imenovala, lepi gospodje! Prisegli so in pod svojo prisego govorili resnico! In kdo so bili ti svedoki, ki so v poznej noči, ob dveh čez polnoč bili občinstvo, pred katerim je gospod okrajni glavar vitez Vesteneck metal miroljubna narodnjaka iz kazinske ljubljanske kavarne? Bili so štirje profesorji in jeden uradnik finančne

tukajšnje direkcije! Vse te priče so v javnej državnej službi v slovenske kranjske vojvodini, a niti jedna ni mogla pod svojo prisego izreči, da je zmožna slovenskega jezika. Samo finančne direkcije uradnik ume slovenski, če pazno posluša, vsi štirje profesorji pa so, da govorimo z besedami gospoda pl. Feýrerja, „mit ruhiger befriedigung oder befriedigender ruhe“ konstatirali, da ne umejo niti besedice slovenske!

Če je uže čudno, da so se tako odlični in v odličnih javnih službah stoječi, inteligenco zastopajoči elementi kot priče ponočnega povsem slikane družbe nevednega javnega škandala zaslišati morali, vzbuja pa našo pozornost okolščina še veliko bolj, da ti elementi, kojim je izvrševati kulturne naloge mej nami, našega slovenskega jezika zmožni niso! Najbolj pa nas je pretresel nekaj cinizem, s katerim so vse te nemške priče pod svojo prisego izrekle, da se jim je popolnoma opravičen dozdeval srd, ki je takoj napolnil strastnega viteza Vestenecka, koje videl, da se predrzneta mirna gosta v javnem lokalu glasno slovenski govoriti.

Če je več tacega „prepričanja“ v naši sredi, potem je skrajni čas, da se tu kaj popravi, da bodo prihajali k nam v deželo uradniki, ki če uže ne bode umeli našega jezika, pa bodo vsaj do njega navdani s tistim prvotnim spoštovanjem, katero napolnjujejo tudi površno olikanega človeka do tujega jezika!

Kaj naj govorimo o obsojenem! Bil je do sedaj jedna glav ustavovernej naši stranki, ki se mu je še malo dni pred njegovim odhodom prihitela pokloniti v glavno mesto njegovega pašalika, v malo slovensko Litijo. Bil je mej vodniki stranke, a sedaj stoji pred nami, kot človek, ki se je moral obsoditi zavoljo silno navadnega ponočnega nemira. Vdarjen je pastir in razkropljene so ovce!

Recimo odkritosrečno in brez ovinkov, ob sodba leta zadela je tudi stranko samo! Obsodba leta pa bode tudi v prihodnje svoje temne sence po celem stranki metala, ako se hitro ne odloči, ter ne izključi gospoda viteza iz svoje srede. Radovedni smo ali se bode to izključenje izvršilo, ali ne? Gotovo ni! Gotovo pa je, da je z omenjeno obsodbo gospod vitez Vesteneck politično nemogoč postal, in da je v kazinske ljubljanske kavarni pokopal politično svojo prihodnost!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. junija.

Iz **Spljeta** je 14. t. m. na Dunaj prišla se deputacija pritožiti vladi ob „nepostavnem“ postopanju pri sestavljanju volilnega imenika za

obćinske volitve v Spljetu. V deputaciji so: Bajamonti, Capogrosso, Rossignoli, Cindro, Radmann, Nutrizio, Gerzich, Crusevich. To so ti pravi možje!

Volilno gibanje na **Ogerskem** malo daje povoda, da bi se po novinah o njem razgovarjalo, zato, ker je sploh znano, da bode Tiszina stranka iz volitev močnejša izšla, nego je bila doslej. Še le baron Sennyeyjev govor v Požunu je politične kroge zdramil. Vodja magjarskih konservativcev je govoril kot pravi opozicionalec posebno glede trgovinsko politične razmere z Avstrijo.

Vnanje države.

Knez Aleksander **bolgarski** namerava baje izdati ukaz, s katerim odreduje plebiscit. Ta bode stavil vprašanje, je-li ima knez ostati ali ne, ter se ima povsod odgovarjati z „da“ ali „ne“. Še le po plebiscitu, če izpade ugodno za kneza, bodo se vršile volitve za sebranje. Knez potuje po deželi ter dela propagando za svoje namene.

Volitve za narodno sebranje, ki se zbere 13. julija v Svištovem, bodo se vršile 26. t. m. in 3. julija.

V **Italiji** se ministri in zbornica posvetujejo zdaj o volitvenih reformi. Crispi je v seji 10. t. m. zahteval za vse one volilno pravico, ki znajo sploh sami listek napointi. Minister Zanardeli pa je zagovarjal načelo, da naj imajo samo oni volilno pravico, ki so dovršili drugi razred ljudskih šol. To je tudi nazor cele vlade, ki misli odstopiti, če bi zbornica sklenila, da imajo vsi volilno pravico, ki znajo čitati in pisati in so 21 let stari. Sploh pa se za volilno reformo ne brigajo toliko Italijani, kolikor za brošuro „Armi e politica“, katero je spisal bivši vojni minister Mezzacapo o potrebnem pomnoženju italijanske armade.

O splošnem političnem položeni **francoskem** se piše: Noben minister ne bo odstopil, niti Gambetta kot zbornični predsednik ne. Sploh se odobruje mnenje, da bi se čas za volitve bliže prestavil. Grévi in Gambetta baje temu pritrjujeta. Po ustavi ima predsednik republike pravico razpustiti zbornico z dovoljenjem senata. Ker pa Grévy neče zbornice zoper nje voljo razpustiti, bodo se levičarji o tem vprašanju posvetovali, in če bodo ti pritegnili, da se ima zbornica preje razpustiti, potem še le jo bode Grévy razpustil.

Vidi se, da so vse evropske vlasti sporazumljene glede **Tunisa** in da prepuščajo Franciji, da ondi po svoji volji postopa. Odobrujejo celo dekret tuniskega beja, s katerim francoskega residenta pooblaščuje, da on opravlja vse tuniske zadeve s tujimi vlastimi. Zoper oni dekret je samo porta protestovala. Tudi na Italijanskem so se duhovi uže precej umirili, ker se uvida, da se stvar ne more spremeniti.

Dopisi.

Iz **Prage** 11. junija. [Izv. dop.] (Svečanosti.) Ko bodo naši vnuki, prebiraje zaprašene kronike in pratike, prišli na ono stran, kjer bode stala napisana letnica „1881“, majali bodo z glavami misleč si: To so bili srečni časi! Same slavnosti, nič kot slavnosti! —

Ne vem sicer, ali nam res cveto tako srečni časi, to pa je resnica, da imamo slavnostij lepo število; posebno pri nas, kjer je prišlo v navado, napraviti vsako slavnost po dvakrat. — Pa govorimo o poslednjih slavnostih.

To vam je bilo življenje dné 24. in 25. majnika! Vse je begalo in tekalo. Pa kako bi tudi ne. Trebalo je prekositi Dunajčane, trebalo prekositi Magjare Budimske, trebalo pozdraviti mladega bodočega vladarja, ki se je vrnil „domu“ — kajti tu na Hradčanih je pravo njegovo stanovanje, in slednjič je trebalo prisrčno vzprijeti mlado princesinjo Štepanko. Po ulicah je vse mrgolelo, pa vedno so še dovažali dolgi vlaki radovednega ljudstva iz vseh kotov Češke. Kaj pa je tam na voglu, da vse dere in sili tija? Brzjav, da prijaznega para ne bode — — To je bila strela z jasnega!

Najlepše pa je bilo, da listkom na voglih prilepljenih nihče verjel nij. Čakalo je ljudstvo prvi dan, čakalo drugi dan, potem se vrnilo.

Taka je bila prva slavnost.

Drugo so napovedali na dan 9. junija. Zopet priprave: dekoracije, poškodovane po dežji in toči so se nameščale z novimi, hiše in mostovi se zopet oblačili v svežo zelenje in zopet je mrgolelo po ulicah in vlaki so sopihali z ljudstvom. Pa, o schicksalstücke! zopet je ljudstvo obsedelo, recte obstalo. Dvorni vlak prišedši po Franca-Jožefa železnici je napravil velik ovinek okolo mesta in peljal prejasna novozaročenca na drug kolodvor. odtod pa ju je odvéla pokrita kočija na grad. Tako se je druga slavnost začela spet nesrečno. To se vé, da je bilo zvečer mesto sijajno razsvetljeno. Včeraj pa se je igralo prvič v velikem narodnem gledališču na čast novozaročencema; „svečano“ se pa odpre z veliko narodno veselico to gledališče še le na jesen o sv. Václavu.

— é.

Iz Goriške okolice 10. junija. [Izv. dop.] (Poljedeljske raznoterosti.) Letina na Goriškem, kar mi je do zdaj znano, še prilično dobro kaže. Ozimna žita dooro stojé tako po ravninah kakor po naših hribih, tudi jara žita prav dobro napredujejo, ter se smemo nadejati srednje dobrega pridelka, če ne pride kaka nesreča. Turšica je prav dobro kalila in so jo nekateri posestniki uže osuli. Zgodnji krompir uže prodajamo, pa ga toliko sploh ne bo, kakor minolo leto. Cena mu je do zdaj 8—10 kr. po kili. Sena bomo gotovo še enkrat toliko imeli kakor vlansko leto. Sè sadjem pa stojimo letos prav slabo, ker ga bode zelo malo razen črešenj. Merelice, breskve in zgodnje hruške so poleg vina našim pridnim Vipavcem in Bricem glavni pridelki, letos je pa ravno s tem sadjem zelo slabo. Vinska trta do zdaj še tudi povsodi dobro kaže. Plante, to je trte, katere so po polji sajene, imajo letos izredno veliko zaroda. Da bi le Bog dal zdaj lepo vreme, da bi se srečno moglo o lepem vremenu odvesti. Sploh bomo imeli srednjo letino, če ostane le tretjina zaroda. —

Nij davno kar sem z nekaterimi tovariši šel gledat posestvo tukajšnje deželne kmetijske šole. Stopivši na vrt, smo bili precej v sadnej drevesnici, o katere lepoti smo vsi ostrmeli. Človeku srce radosti igra, kadar vidi nad 12.000 reci dvanajst tisoč raznih požlahtnenih sadnih drevesec, kakor črešenj, hrušek, jabolk, breskev, marelic, i. t. d. in vsaka vrsta ima svojo tablico s dotičnim imenom. Vsa ta drevesca požlahtnujejo šolski učenci, večinoma o zimskem časi, kadar nij drugih praktičnih opravil. Kakor

sem slišal iz zaneslivega vira, se bo drevesnica še razširila letos na toliko, da jih bode do dvajset tisoč drevesec in potem se jih bo vsako leto do sedem tisoč po prav nizki ceni od 6—15 soldov oddalo posestnikom Goriškim. Le tako naprej! Na glavnem potu mej drevesnicami je pa nasajenih nad sto raznih trt, kjer se bo moglo opazovati, katerim trtam najbolj ugaaja, naše krasno Goriško obnebje. Od drevesnice in trtnih sortimentov smo prišli v sadni in zelenjadni vrt. Tukaj so zopet razna drevesa ob potih v najlepšem redu nasajena. Pod tem vrtom so krasni novi vinogradi nasajeni in to vse na vrste tako, da se morejo s plugom okopavati. Sploh toliko rečem, da so drevesnica, sadni in zelenjadni vrt, vinogradi kakor tudi polja, v takem redu, da se more po pravici govoriti o umnem kmetovanji. V hlevi smo videli najlepšo živino. Plemena imajo belansko, pingavsko in domače goriško — tolminsko, katero je podobno belanskemu. Ta plemena so zelo ješčina in tako rekoč z vsako hrano zadovoljna, zraven pa še dobra za mlekarstvo; zavoljo tega bi jih jaz našim slovenskim posestnikom zelo priporočal. Da vam moje poročilo ne bo praobširno, le še pristavim, da naj nihče, ki pride v Gorico, bodi si tudi s Kranjskega, ne zamudi si to izgledno kmetijsko šolo ogledati, ker mu bode gotovo velike koristi. Na vsém tem velikem napredku se moramo zahvaliti gospodom učiteljem te šole, to je izvrstnemu gospodu vodji Povšetu in nemurno delavnemu gospodu pristavu Fr. Žepiču. Našim slovenskim posestnikom pa živo priporočamo, naj svoje sinove pošiljajo učiti se v ta zavod, ker tukaj jim je priložnost nabrati si zaklade za njih prihodnji poklic. O notranji uredbi te izgledne šole in naših na rodni razmerah drug pot kaj.

Gorišk posestnik.

Domače stvari.

— (Procesijam o sv. rešnem telesu) je bilo vreme tukaj jako ugodno, posebno stolnej Št. Miklavškej, katero je vodil sam preč. g. knezoškof dr. Zlatoust Pogačar in katere so se udeležili vseh vlastnih prvomestniki, na čelu jim g. deželni predsednik Winkler. Vojaštvo je kakor druga leta pričakovalo procesijo in škofov blagoslov na Narodnem trgu pred Nunsko cerkvijo.

— (Iz seje mestnega odbora ljubljanskega.) O zidanji nove vojašnice za pehoto poročal je dr. Suppan v imenu zjedinenih odsekov, da so zastopniki vojaške višje oblasti v Gradcu pregledali najbolj prilične prostore, ki so bili mestnemu odboru na ponudbo za grajenje vojašnice. Odločili so se za prostor v Kravjej dolini blizu kolodvora južne železnice; ta prostor je zdaj lastnina gospodov Franc Lukmana, Franc Marolta in Jakob Babnika. Vsi trije zahtevajo za svoja zemljišča nad 16.600 gld., kar je, kakor g. poročevalec pravi, jako visoka cena, od katere pa bodo prodajalci še nekoliko odjenjali, kakor je upati. Vojašnica bi se imela zidati za dva bataljona pešcev in za polkov štab. Ker pa ima v prvi vrsti skrbeti dežela za stalno nameščenje vojakov in ker bode dežela primorana plačevati nekoliko stanovnine za stalno nameščene vojake, zato treba misliti na to, da se ne bode deželni zbor mogel izgovarjati, ali da bi bil zidati kak privatni podjetnik ali pa dežela sama vojašnice, ko bi je ne bilo zidalo mesto. Zatorej naj se mestnemu magistratu naroči, da razglasi oklic podjetnikom, naj se oglašé do konca julija t. l. tisti, ki bi hoteli zidati na

svoje stroške vojašnico, če jim mesto v ta namen brezplačno da določeni prostor. Tudi naj mestni magistrat po deželnem odboru vpraša deželni zbor kranjski, ali misli on sam zidati vojašnico, in naznani naj se ob enem, da tudi dežela dobode brezplačno od mesta prostor za zidanje. Ako pa dežela ne bode hotela zidati sama, potem naj deželni zbor sklene, koliko dežela zagotovi letnega priloga, če mesto zida ljubljansko vojašnico. Tudi naj bi se vprašalo vojno ministerstvo, ali je ono sè zidanjem normalne vojašnice za dva bataljona in pa polkov štab zadovoljno. Predlog grofa Chorinskega, naj se zida vojašnica za celi polk, treh bataljonov, ne obvelja, sprejmo pa se vsi predlogi v smislu poročila zjedinenih odsekov. O zidanji vojašnice za deželne brambovce poroča tudi dr. Suppan. Vojašnica taka, kakoršno zahteva postava, veljala bi do 80.000 gld., dohodki pa bi bili tako mali, da bi nesel kapital komaj 2½% obresti. Mestu tedaj ne kaže, da bi zidalo to vojašnico, dolžnost pa je to deželna; pripraven prostor pa bode mesto preskerbilo brezplačno. Ta predlog obvelja. Poročilo policijskega odseka, kako naj bi se vprihodnje izvažali iz ljubljanskega mesta smeti in kako izpraznovala stranišča, se je odstavilo od dnevnega reda in pride drugikrat na vrsto, ker mora o tem prej posvetovati se še odsek. Mestni odbornik Regali utemeljuje svoj njuni nasvet, naj mestni odbor takoj prosi finančne ministerstvo, da bi preklicalo ukaz finančnega vodstva za Kranjsko, po katerem se bodo uže tekoče četrtletje plačale pri davkarji ru-bežne pristojbine od zaostalih davkov. Regali pravi, da je ta ukaz davkoplačevalce ljubljanske, kateri ipak težko plačujejo davek, močno razburil. Posebno neupravičen je ta novi davek za ljubljansko mesto, katero za vlado zastonj pobira davek, kar mesto stane vsako leto nad 5000 gld., dočim n. pr. v Celovci vlada sama pobira davek in mesto nema nikakoršnih troškov zato. Ljubljanski meščanje kolikor morejo radi hitro plačujejo davek, direktni in indirektni, torej gotovo ne zaslužijo, da se še pri izterjevanji oškodujejo z denarnimi kaznimi. Dr. Suppan predlaga, naj se Regaljev predlog izroči finančnemu odseku, pa naj se ta novi davek če se bode uže moral plačevati, vsaj pridobi za mestno blagajnico, katera zastonj pobira davek, za državo. Dr. Bleiweis pravi, da je mesto prevzelo pobiranje davkov za državo le zato, da mestnim davkoplačevalcem nekoliko olajša plačevanje; on nasvetuje, naj se pogodba mesta z državo o pobiranju davkov pri tej priliki pregleda in odškodnina zahteva od države zato, kar mesto potroši za uradnike in sluga. Vsi predlogi se odobré. Odbornik Ziegler po sklepu stavbenega odbora stavi nujni predlog, da se izpelje plinova svečava do nove klavnice. Nasvet brez ugovora obvelja. Naposled je bila še kratka tajna seja.

— (Č. gg. naročnike „Ljubljanskega Zvonu“) uljudno opozorujemo, da blagovolé svojo naročnino o pravem časi, t. j. do dné 25. junija najdalje, poslati, ker sicer nam vzrašča samo nered pri pošiljanji lista in druge administrativne sitnosti. Mi imamo stalno načelo v tem pogledu, ne ozirati se niti na imeniti na stan gg. naročnikov ter preziramo vsa obetanja po dopisnicah, katera se navadno prerado pozabljaajo, kakor nas dovoljno uči vsakdanja izkušnja. — Ker se še vedno oglašajo novi naročniki, ki bi radi vse doslé izšle številke vzprijeli, javljamo še jedenkrat, da jim lahko

postrežemo, ako se odrekó prvemu listu, kateri nam je pošel do poslednjega izstisa.

Upravništvo „Ljubljanskega Zvona“.

— (Nesreče.) Pred tednom dnij je soproga bivšega c. kr. okrajnega predstojnika P., ki uže nekaj časa nij bila čisto pri pravej pameti, po noči svojim váruhom ušla iz stanovanja in skočila v Ljubljano. V sredo so truplo pri Velčem iz vode potegnili in prenesli na tukajšnje pokopališče. — Ravno tist dan so znanega trgovca z lesom in podjetnika K. T—ja, kateremu se je poslednje tedne jelo nekoliko mešati v možjanih, odvësti morali v blaznico na Studencu. Vsa Ljubljana se je čudila, kako je tukajšnji uradni list mej svojimi inserati mogel razglašati tega nesrečneža zmetena naznanila, katerim se je vendar videlo, da niso pisana ob zdravej pameti. Tiskarna uradnega lista bi bila to najlože posnela iz posebnih oklicev, ki so bili — tudi tam tiskani.

— (Povozil) je brzovlak v petek zjutraj blizu Zaloga 20 let staro kmetško dekle. Mašina je truplo popolnem smlela, tako da je bilo dekle takoj mrtvo.

— (V Šmartnem pri Litiji) je šla procesija na sv. rešnega telesa dan čez neki nov mostiček, kar se g. dekanu slaba deska udere pod nogama, da on in g. kaplan padeta z nogami skozi. Oba sta se nekoliko poškodovala, a k sreči ne nevarno. Tudi nekaj žensk je padlo v vodo pa se nobenej nič hudega zgodilo nij.

— (Požar.) Včeraj zjutraj ob 1/4. uri naznanil je strel z Grada ogenj v Mostah. Pogorel je mal hlev. Zažgal je neki „šnopsar“, ker mu gospodar nij hotel dati prenočišča; izdal se je pa v pijanosti še dopoldne sam v „Pihlerjevej“ žganjariji, ker mu „vest nij dala miru“, kakor je dejal. Zločinca so takoj prijeli.

— (Literarno zabavno društvo „Triglav“) v Gradcu ima drevi redno zborovanje sè sledečim vspešdom: 1. Čita se zapisnik zadnjega zborovanja. 2. G. Pintar nadaljuje predavanje o komediji pri starih Grkih in Rimljanih. 3. Humoristično predavanje g. Košana. 4. Razgovor o petji. 5. Posameznosti. Lokal: „zur Birn“, Leonhardstrasse, vhod čez dvorišče. Začetek ob 8 uri. Gosti dobro došli!

— (V zadnjega „Listka“) poslednjelj vrsti naj blagovolijo č. čitatelji namestu „svet obsejal“ čitati: „svit obseval“.

Razne vesti.

* (Biskup Strossmayer) in zagrebski kanonik Rački sta uže v Rimu, da uredita potrebne priprave za prejem slavjanskih romarjev.

* († Profesor Josip Škoda,) od l. 1846. profesor na medicinski kliniki dunajske, rodil se je 1805. l. v Plznu na Češkem ter si je pridobil sè svojim znanstvenim preiskavanjem slavno ime. Poleg Rokitanskega in Hebra je bil tudi Škoda ustanovnik fiziološke šole, ki se je z Dunaja razširila po celem svetu. Sicer pa je bilo njegovo privatno občevanje prav hladno, skoro osorno, a značaja je bil jako iskrenega. Pripoveduje se, da je pod meščanskim ministerstvom šla h Giskri deputacija zdravnikov, katerej je bil na čelu profesor Škoda. Deputacija je šla k ministru v čisto medicinske zadevi, da bi ga pregovorila, naj prekliče neko naredbo. Giskra se nij udal rekoč, da vlada uže ve, kaj da je prav. Škoda odgovori: „I no, to mi uže bolj razumemo“, in ko je minister odgovoril jezno, da ima vlada odločevati, ker daje ona tudi denar, zavrne ga Škoda prav mirno: „Vlada dá toliko denarja, kolikor profesorski kolegij, ampak daje ga samo davkoplačevalec, zato se pa morajo po-

slušati kompetentne osebe, kako se ima ta denar porabiti“.

* (V Zagrebu) je umrl 13. dan t. m. znani knjigotržec Lavoslav Hartman.

* (Francoske finance.) Marsikateri čitatelj bode zanimalo zvedeti, v kakem finančnem položnju je dandenes Francija. V kratkem se prične v francoskem parlamentu budgetna debata. Budgetno glavno poročilo je izdelano ter iz njega posneto podajemo sledeče: Od l. 1876 do 1880 se je davek znižal za 133 milijonov ter je dohodkov še ostalo 200 milijonov. Javnega dolga se je plačalo 776,426.000 frankov, če se pa k tej svoti prištejejo še obligacije, ki se bodo letos in drugo leto plačale, potem zneso svota celih 1.070,426.000 frankov. Reči se tedaj sme, da se je v teh letih plačalo nad jedno milijardo dolga. Se ve, da so se od leta 1876. vzeli dve novi posojili, ki zahtevata anuitet 62,226.579 fr. A večji delj teh posojil je namenjen za osiguranje stroškov javnih zgradb. Za zgradbe se je v tem časi največ storilo: mej tem ko je v to svrhu bilo od leta 1853.—57. in 1863.—67. vsako leto odmenjenih 62—65 milijonov, se je v letih 1878.—82. povprečno odločilo 315 milijonov. Manjšim uradnikom se je plača sploh zboljšala. Za javni pouk, katerega stroške je zadnji parlament cesarstva določil v budgetu na 26,414.000 fr., je v prihodnjem letu odločenih trikrat več, namreč 90 milijonov. Skupaj tedaj se je sila veliko davkov odpisalo, dolga se je plačalo za 1 milijardo, 1500 milijonov se je porabilo za javne zgradbe, naučni budget se je potrojil. In to je delo zdanjega francoskega parlamenta, čegar doba gre v kratkem h koncu.

* (Sprememba imena.) Neki Josip Pravda v Pešti srameč se svojega imena, „pomagjaril“ si ga je za 50 kr. v Pataki. Bolje bi vsekako bilo, da si Magjari odstrane iz svojega jezika tuje besede, ker mnogi misleč, da si je ime pomagjaril, zmotil se je. Tako tudi nesrečni Pataki, kajti patak znači potok.

* (Zlato rudo) so baje našli na novo blizu Pakša in Dunakömlöda na Ogerskem.

* (Kurja očesa.) Poslednji čas se po gostem bere v časnikih, da je kdo umrl, ker se je ranil pri rezanju kurjih očes. Sicer nij nič novega, da je treba velike opreznosti pri rezanju kurjih očes, pa kakor kaže le nij od odveč opozarjati na opasnost.

* (Deželna najdenišnica tirolska) v Inšpruku in nje podružnica Alle Laste blizu Trentina sta tudi odpravljeni, ker je cesar potrdil dotični sklep deželnega zbora tirolskega.

* (Redka občina.) V Rheinpfalzu leži občina Schopp. Nedavno je dobil vsak srenjčan 50 mark na roko iz občinske blagajne, ker občinski očetje nijso vedeli, kaj bi počeli z novci, ki so občini ostali od 1880. leta. A ta slučaj nij bil prvi. Pred malo leti je tam dobil vsak srenjčan celó — 80 mark. To je tako čudom čudovito, da skoro nij verjetno!

* (Samoumor v cirkusu) V Milanu si je 8. t. mej predstavo v cirkusu neka jako spretna jahalka porinila nož v prsi, a se nij do mrtvega ranila.

* (Nesrečen slučaj.) Iz Zuoyma se poroča: Zadnjo soboto je grof Khuen sprehajal se s puško na rami po svojem gozdu. Opazil tujega psa, ter ustrelil nanj, a ne zadene ga. Druzega dne zjutraj pa so ljudje pripovedovali, da na konci gozda leži mrtev ustreljen mož. Pokazalo se je kasneje, da je grofova krogla, namenjena psu, onega moža zadela v prsi, da je bil takoj mrtev.

* (Kozel nij za vrtarja.) Iz Lahore v Indiji se poroča o redkem načinu, kako da je bila državna blagajna ondi oropana. Državna blagajna je v majhnem poslopju v tvrđnjavici, pred katerim je zmirom stala straža 24. pešpolka. Pred nekaj dnevi so blagajnico pregledovali in videlo se je, da je več možnjikov prerezanih ter iz njih vzetih okolo 30.000 rupij. Takoj so sumili, da je straža kradla in ves oddelek so dejali v zapor. Dokazalo se je, da je vsak vojak skozi kanal z bajonetom prerezal možnjček in tako z lehka

si prisvojal novce — zato je pa tudi vsak rad zahajal na stražo.

* (Amerikansko.) Wiliam Porter, trindvajset let star bogat Amerikanec, obesil se je 10 t. m. v Parizu, napravljen kot harlekin. Luster je snel sè stropa in se za kljuko obesil. Uzrok ljubezen. Napravil se je pa zato kot norec, ker je ona dekle, v katero se je zaljubil, bila na nekem plesu, na katerem jo je vprvič videl, tako oblečena.

Javna zahvala.

Podpisani odbor usoja si vrlemu županu Kranjskemu, g. Šavniku, vsem prebivalcem Kranjskega mesta, slavnej požarne brambi ter slav. Kranjskega čitalnici in nje predsedniku g. dr. Mencingerju izrekat po tem potu najiskrenejšo zahvalo za nepričakovano ljubeznjivi sprejem, kakersnega je doživelo društvo „Sokol“ v Kranji preteklo nedeljo dne 12. t. m.; isto tako Kranjskim gospicam, katere so blagovolile preobilo nas obdariti sè šopki, posebno pa se zahvaljujemo gospici Preširnovelj, in onima gospicam, koje so izročile v imenu Kranjskih Slovenk prekrasni venec z narodno trikoloro naše zastavi, ter nas pozdravile kot vrle domorodkinje. — Zahvaljujemo se dalje visokostitemu gospodu državnemu poslancu Klunu, kateri je radovoljno prevzel nalog, brati nam pri sv. Joštu sv. mašo; dalje kuratu sv. Jošta g. Tavčarju za njega prijazni sprejem ter pozornost, koje je obračal na to, da nam je izvrstno poskrbel na gori zajutrek ter očediti in posuti pustil pota preko gori, da nam je moč bilo po suhem korakati; ravno tako smo dolžni iskreno zahvalo izreči v prvi vrsti poveljniku požarne brambe, g. Saje-vicu ter g. Pavšlerju ml., katera sta po vsej svojej moči blagovolila se truditi ter skrbeti, da se je vse dobro priredilo in v našo splošno zadovoljnost rešilo, zlasti pa se zahvaljujemo še gospodoma Florijanu in Peter Majerju za pogostenje s pivo v gozdu na potu od sv. Jošta v Kranj.

V zahvalo naj nam bode tedaj dovoljeno še jedenkrat vsklikniti: „Živeli Kranjski Slovence! živile vrle Kranjske Slovenke!“

V Ljubljani, dne 14. junija 1881.

Odbor „Sokola“.

VI. izkaz o darilih za Jurčičev spomenik.

Do sedaj je bilo nabranega . 796 gld. 90 kr. jedna srečka ljubljanskega posojila in jeden c. kr. cekin.

Temu so dodali:

Lavtar L. v Mariboru	2	„	—	„
Zelenec Lovro	1	„	—	„
Rudež Karl v Gracarjevem turnu	5	„	—	„
Neimenovanec	5	„	—	„
Dr. Detela F. v Wiener-Neustadt	2	„	—	„
Kušar Josip	10	„	—	„
Sekli v Kobaridu	2	„	—	„
Bregar Miško v Fravheimu	1	„	—	„
Kranjec Ivan v Kobaridu	2	„	—	„
Fabianijeva Emica v Kobaridu	1	„	—	„
Jeršan Anton na Unci	5	„	—	„
Klemenc Fran na Unci	2	„	—	„
Zagorjan Ivan	2	„	—	„
Dijaki goriške gimnazije	23	„	—	„
Jahoda Fr. v Landecku	5	„	—	„
Svetec Luka v Litiji	10	„	—	„
Kotnik Marija na Vrhniki	10	„	—	„
Vrhovnik Ivan na Sori	5	„	—	„

Skupaj . . . 889 gld. 90 kr.

jedna srečka ljubljanskega posojila in jeden c. kr. cekin.

Umrli so v Ljubljani:

13. junija: Leopoldina Grošelj, črevljarjeva hči, 21 let, za ulesom.

14. junija: Marija Joras, posestnika hči, 19 dnij, cesta v mestni log št. 4, za slabostjo.

V deželnej bolnici:

12. junija: Valentin Miškovič, dninar, 21 let, za jetiko. — Urša Petrovič, gostija, za starostjo.

13. junija: Janez Šenk, gostač, 62 let, za vodenico. — Andrej Nadišar, gostač, 63 let, za pljučno vnetico. — Jera Breskvar, gostija, 43 let, za jetiko. — Ana Rojec, gostija, 50 let, za spridenjem jetor.

Tuči.

16. junija:

Pri **Stonu**: Lucht, Strakovš z Dunaja. — Rabuse iz Komitan. — Detela iz Zagorja.

Pri **Matici**: Just, dr. Roza z Dunaja. — Hunter iz Trsta. — Jansta iz Miterburga.

Dunajska borza 17. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovih	77	gld.	10	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	77	„	80	„
Zlata renta	93	„	95	„
1860 drž. posojilo	132	„	25	„
Akcije narodne banke	826	„	—	„
Kreditne akcije	353	„	—	„
London	117	„	10	„
Srebro	—	„	—	„
Napol.	9	„	31	„
C. kr. cekini	5	„	50	„
Državne ma. ke	57	„	10	„

Razglas.

C. kr. finančno vodstvo za Kranjsko je z razpisom od 29. marca t. l. št. 3371 naročilo, da se prične v Ljubljani za hitrejšo izterjevanje davkov eksekutivno opominjanje ter da se bodo plačevale pri davkarji rubežne pristojbine, in sicer za prve sedem dni, od dne, ko je bil opomin izročen, po pet krajcarjev in za naslednjih sedem dni po deset krajcarjev na dan.

To se naznani ljubljanskim davkoplačevalcem z dostavkom, da se bode vršilo to eksekutivno opominjanje uže za vse one v II. četrtletji t. l. zapadle zneske davkov.

Mestni magistrat v Ljubljani,
dné 6. junija 1881.

Župan: Laschan.

Košnja v najem.

V ponedeljek 20. junija t. l. dopoldne ob 9. uri se bode dala po kosih **košnja** na Jalenovej senožeti v trnovskem mestnem logu v najem. (356)

Primarij dr. J. DORNIG

ordinira vsak dan od 2. do 4. ure popoldne.

Stanuje (349-2)

v gospodskih ulicah št. 8, II. nadstropje.

Poletno stanovanje,

ena ali dve sobi skupaj, odda se tik Dunajske ceste, 3 in pol kilometre od Ljubljane; odda se tudi **velik hram**, pripraven za vinsko kupčijo. Natančneje se zvé v istej hiši št. 33, poleg Urbančka.

(351-2)

Gregor Trdina.

Pokrita kočija

za jednega, če se hoče tudi za dva konja, še skorjo nova, se prodá. Kje? pove iz prijaznosti opravišstva „Slovenskega Naroda“. (328-5)

V Dolini pri Trstu se bode dala (354)

mesnica v najem.

Tisti, kateri želi mesnico prevzeti, ima čas do dné 20. junija t. l. oglašiti se pri tukajšnjem županstvu. Srenja Dolina, dné 13. junija 1881.

3000 dreves,

dve tretjini bukovih in jedna tretjina jelovih, od 10 do 30 palcev debelih, se prodá ali skupno ali v posameznih partijah. (333-3)

Pogoje se zvé pri županstvu v Poddragi, pošta Št. Vid nad Vipavo, pismo ali ustmeno.

Poletno stanovanje.

Dve snažni sobi s kuhinjo v Ljubnem blizu Podnarta. — Kaj več se zvé pri meni.

Josip Tavčar,

(338-2)

mežnar na Brezjah.

Vila v najem!

Prijazno ležeča nekdanja „Pauerjeva“ vila v Podutiku pri Ljubljani se daje z lepim vrtom vred za poletje ali pa tudi za celo leto pod ugodnimi pogoji v najem. (336-3)

Natančneje se zvé pri lastniku Lorenc Vodniku, kamnoseku v Ljubljani, kolodvorske ulice.

Delavci,

posebno taki, ki razumejo črevljarsko rokodelstvo, dobodo stanovitno opravilo v naši tovarni v

Gradci, „Wiener Schuhwaaren-Fabriks-Actien-Gesellschaft“, (352-2)
vormals D. H. Pollak & Horwitz.

Banka in menjalnica

HOFFMEISTER & COMP.,
Wien, Ottakring, Hauptstrasse 3 (v lastnej hiši).

Podružnica: I., Wipplingerstrasse 45.

Kupujejo in prodajejo se

vse vrste vrednostnih papirjev, rente, obligacije, srečke zastavna pisma, delnice, domače in tuje valute, srebro in zlato.

Posojuje se na vrednostne papirje po polnej kurzne vrednosti. Eksotične in v kurzem listu ne zaznamovane efekte plačujemo dobro.

Borzna naročila

se točno izvršujejo ter kupljeni papir sami za čas pridržimo. (345-2)

Vseobčne ledenice

od

AUCHMANNA & Co. v GRADCI.

Novo! Novo!

Prekosé v vsakem oziru primitivne ledene omare, neobhodno potrebne za hoteliere, krčmarje, restavrate, konditorje, bolnice, zasobnike itd., elegantne, trpežne in cene. Vsak dan se porabi za 5 kr. ledu; ledenica se napolni vsakih osem dni enkrat. (337-2)

Natančneje se zvé pri Auchmannu & Co. v Gradci ali pri našem zastopniku Albert Trinkerji, v Ljubljani na kongresnem trgu.

Samo na borzi

more se v tako ugodnem času ob rastočih in padajočih kurzih s 100 gold. vsak teden lahko pridobiti od 10 do 20 gold. — Na pisma takoj odgovorjam.

F. Friedländer in Wien,

I., Wollzeile 5. (325-2)

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodci

in nepresežno zoper ne-
slast do jedi, slabi
želodec, smrdečo
sapo, napihnenje,
kisló podiranje, ščipanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pesek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pijačo, črve, zoper bolezni na vranici, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.
Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane 35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajski cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešimnovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Jos. Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Mich. Guglielmo. Celje: lekar J. Kupferschmied; Kranj: lekar Drag. Šavnik; Kamnik: lekar Josip Močnik.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih zalogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenico vtisneno besedo: Echte Marijinceljske Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheker, sklenica mora biti zapečatená z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravišeno **varstveno znamenje** in zavoj mora biti zapečaten z našim **varstvenim znamenjem**. Izdelki podobnega ali istega imena, ki némajo teh znakov istinitosti, naj se zavrzéjo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučajji takoj naznajo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (362-44)

Trboveljska družba za premogokop.

Upravni odbor naznanja, da je izročen gospodu

Viljemu Schifferju v Ljubljani

zastop družbe za Kranjsko

za premog in cement ter se gospodje kupci prijazno naprosijo, da svoja naročila

za premogokope Trbovlje, Zagorje in Hrastnik

oddajejo omenjenemu gospodu.

(323-5)